

Woordenlijst:

Centraal zenuwstelsel (CZS) = Hersenen + ruggenmerg

Perifeer zenuwstelsel = Hersenzenuwen + ruggenmergzenuwen

Receptief = de kant met de dendrieten, hier gaat een impuls in

Effectief = de kant met de axonen, hier gaat een impuls uit

Cerebrum = grote hersenen → beide hemisferen + hersenbalk

Cerebellum = kleine hersenen

Ventriculaire holte-systeem = holte van de hersenbuis

Liquor cerebrospinalis (CSF) = hersen-ruggenmergvloeistof

Corpus callosum = hersenbalk, hierdoor zitten de 2 hemisferen aan elkaar vast en communiceren zij met elkaar

Witte stof (substantia alba) = medulla, wit door hoge gehalte aan myeline rondom de axonen.

Grijze stof (substantia grisea) = cortex, grijs door opeenhopingen van zenuwcellen.

Tractus = verzameling zenuwvezels met een gezamenlijke oorsprong en eindpunt.

Ganglion = zenuwknoop (ganglia ook opeenhoping van zenuwcellen in periferen zenuwstelsel)

Basale ganglia = een aantal grijze kernen in basis van grote hersenen

Fasciculus/pedunculus/brachium = nauw omschreven vezelbundel

Hierin bevinden zich vaak meerdere tractus

Lemniscus = opstijgende/ascenderende sensibele vezelbanen

Commissuur = bundel vezels die gelijknamige delen van het zenuwstelsel met elkaar verbindt

Decussatie = kruising over een mediaanlijn van vezels in hun verloop

Tractus corticobulbaris = zenuwbaan tussen cortex en bulbus (myelencephalon)

Tractus corticospinalis = zenuwbaan vanuit motorische cortex naar ruggenmerg, zorgt voor willekeurige motoriek

Proprioceptie = het ontvangen van prikkels uit receptoren (sensoren) die liggen in weefsels van het motorisch apparaat zelf.

Nociceptie = waarneming van schadelijke uitwendige invloeden, meestal door pijngewaarwording.

Associatieve verbindingen = verbindingen binnen 1 hemisfeer

Commissurale verbindingen = verbindingen tussen 2 hemisferen

Rostraal = in de richting van het gelaat/neus

Dorsaal = tot de rug of rugzijde behorend

Ventraal = wat aan de buikzijde gelegen is

Lateraal = zijdelings

Mediaal = in de middellijn gelegen, naar het midden toe

Calvaria = schedeldak, bestaande uit voorhoofdsbeen, beide wandbeenderen, squamae (schelpen) van de slaapbeenderen en van het achterhoofdsbeen

Gyri = hersenwindingen aan het oppervlak van beide hemisferen van de grote hersenen

Sulci = groeven tussen hersenwindingen

Fissuur = kloof

Pons = vooruitspringend gedeelte van de hersenbasis, gelegen tussen myelencephalon en hersenstelen

Cisterna = holte, verwijding

Meninges = mv. van meninx, hersenvlies/ruggenmergvlies

Folia = windingen in cerebellum

Carotis = ev.

Carotiden = mv.

Lichaam-ziel-geest-probleem = verhouding tussen materiele en niet materiele deel van de mens

Liaison brain = de gebieden waar de geest in contact staat met de hersenen, in de linker hemisfeer (hoort bij Popper en Eccles)

Self-conscious mind = de zelfbewuste geest

Conus medullaris = onderste kegelvormige einde van het ruggenmerg

Cauda equina = onderste uiteinde van het ruggenmerg met de hieruit ontspringende zenuwwortels

Filum terminale = dunne bindweefseluitloper van de conus medullaris, vastgehecht aan het os coccygis, die door de cauda equina loopt

Ramus = tak van een zenuw

Lumbale cisterne = verdikking van subarachnoidale ruimte in dural sac

Portio major = sensibele deel van trigeminale wortel

Somite = een gebied dat wordt geïnnerveerd door een deel van het ruggenmerg → weer te geven in dermatoom (figuur)

Obex = punt waar 4e ventrikel overgaat in centrale kanaal

Fossa interpeduncularis =

Area perforata posterior = bodem fossa interpeduncularis

Medulla ascendens = een discrepantie doordat in de foetale periode de wervelkolom harder groeit dan het ruggenmerg, hierdoor ligt het ruggenmerg hoger t.o.v. de wervelkolom

Cytoarchitectonisch = ontwerp van de cel

Capsula interna = bundel afferente en efferente zenuwvezels van de hersenschors ter hoogte van thalamus, nucleus lentiformis en nucleus caudatus

Decussatio pyramidum = mediaanlijn

Bilateraal = dubbelzijdig

Contralateraal = aan de andere zijde

Ipsilateraal = homolateraal, aan dezelfde zijde

Intentietremor = tremor die onmiddellijk optreedt bij het (willen) uitvoeren van een gerichte beweging

Hypokinesie = verminderd vermogen tot beweging (vorm van dyskinesie)

Dysdiadochokinesie = onvermogen om snel achtereenvolgende tegengestelde bewegingen uit te voeren (alterner test)

Dysmetrie = onvermogen om beweging te stoppen op het gewenste punt/moment

Dronkemansgang/titubatie = horizontale tremor van het hoofd en/of de romp

Dysartrie = lichte vorm van anartrie, onvermogen tot correcte uitspraak door stoornis in de articulatie van letters

Ataxie/dyssynergie = coordinatiestoornis van de spieren

Chorea = extrapyramidair syndroom gekenmerkt door plotselinge onwillekeurige gecoördineerde maar rukkende bewegingen

Athetose = onophoudelijke krampachtige onwillekeurige langzame buig- en strekbewegingen van vingers en tenen veroorzaakt door beschadiging in het extrapyramidair systeem

(Hemi)ballisme = extrapyramidair onwillekeurige werp- of trapbewegingen in armen of benen. Meestal aan 1 zijde (hemi) van het lichaam

TIA = transient ischaemic attack, niet-invaliderende voorbijgaande ischaemie van een gedeelte van de hersenen → neurologische uitvalsverschijnselen. Duurt enkele minuten tot 24 uur.

Hemiparalyse/parese = halfzijdig verlamd

Tetraparalyse/parese = alle vier de extremiteiten verlamd

Paraparalyse/parese = twee van de extremiteiten verlamd (meestal de benen)

Somatotopisch = niet gemixte zenuwen, in loop naar beneden blijft lang te zien waar ze vandaag komen.